TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2008. gada 11. decembrī *

Lieta C-295/07 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Tiesas Statūtu 56. pantam, ko 2007. gada 20. jūnijā iesniedza

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv J. Flets [*J. Flett*], pārstāvis, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pārējiem lietas dalībniekiem esot šādiem:

Département du Loiret, ko pārstāv A. Karneluti [*A. Carnelutti*], advokāts,

prasītājs pirmajā instancē,

Scott SA, Senklū [*Saint-Cloud*] (Francija), ko pārstāv Dž. Levērs [*J. Lever*], *QC*, Dž. Gārdners [*J. Gardner*] un Dž. Perecs [*G. Peretz*], *barristers*, kurus pilnvarojuši R. Grifits [*R. Griffith*] un M. Papadakis [*M. Papadakis*], *solicitors*,

persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē.

* Tiesvedības valoda — franču.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*] (referents), tiesneši M. Ilešičs [*M. Ilešič*], A. Ticano [*A. Tizzano*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] un Ž. Ž. Kāzels [*J.-J. Kasel*],

ģenerāladvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2008. gada 5. jūnija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Savā apelācijas sūdzībā Eiropas Kopienu Komisija lūdz atcelt Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2007. gada 29. marta spriedumu lietā T-369/00 *Département du Loiret*/Komisija (Krājums, II-851. lpp.; turpmāk tekstā — "pārsūdzētais spriedums"), ar kuru tā atcēla Komisijas 2000. gada 12. jūlija Lēmumu 2002/14/EK par valsts atbalstu, ko Francijas Republika piešķīrusi *Scott Paper SA*/*Kimberly-Clark* (OV 2002, L 12, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums"), tiktāl, ciktāl tas attiecas uz šī lēmuma 1. pantā minēto atbalstu, kas piešķirts izdevīgākas zemes gabala cenas veidā.

Atbilstošās tiesību normas

Regula (EK) Nr. 659/1999

2 Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma [88]. panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.), 14. panta — kura nosaukums ir "Atbalsta atgūšana" — redakcija ir šāda:

"1. Kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja (turpmāk — "atgūšanas lēmums"). Komisija neprasa atbalsta atgūšanu, ja tas būtu pretrunā ar kādu Kopienas tiesību vispārēju principu.

2. Atbalsts, kas ir jāatgūst saskaņā ar atgūšanas lēmumu, ietver procentus, kas aprēķināti pēc atbilstīgas likmes, ko nosaka Komisija. Procenti maksājami no dienas, kad nelikumīgais atbalsts nodots saņēmēja rīcībā, līdz tās atgūšanas dienai.

3. Neskarot nevienu Eiropas Kopienu Tiesas nolēmumu saskaņā ar Līguma [242]. pantu, atgūšanu īsteno tūlīt un saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts likumos paredzētajām procedūrām, ja vien tās nodrošina tūlītēju un efektīvu Komisijas lēmuma izpildi. Šajā nolūkā un gadījumā, ja ir sākts izskatīšanas process valsts tiesā, attiecīgās dalībvalstis, neskarot Kopienas tiesību aktus, veic visus vajadzīgos pasākumus, kas iespējami to attiecīgajās tiesību sistēmās, tostarp pagaidu pasākumus."

Paziņojums par procentu likmēm, kas piemērojamas nelikumīga atbalsta atgūšanas gadījumā

3 Savā 2003. gada 8. maija paziņojumā 2003/C 110/08 par procentu likmēm, kas piemērojamas nelikumīga atbalsta atgūšanas gadījumā (OV C 110, 21. lpp.; turpmāk tekstā — "2003. gada paziņojums"), Komisija ir norādījusi:

"[..]

[..] ir radies jautājums par to, vai šai procentu likmei [..] būtu jābūt vienkāršai vai saliktai. [..] Komisija uzskata, ka ir steidzami jāizskaidro tās nostāja šajā sakarā.

[..]

[..] neraugoties uz dažādajām iespējamajām situācijām, šķiet, ka nelikumīga atbalsta rezultātā tā saņēmējam finanšu līdzekļi tiek piešķirti ar nosacījumiem, kas ir līdzīgi vidēja ilguma aizdevumam, par kuru nav jāmaksā procenti, piemērojamajiem nosacījumiem. No tā izriet, ka saliktās procentu likmes izmantošana ir vajadzīga, lai nodrošinātu visu no šīs situācijas izrietošo finanšu priekšrocību neitralizāciju.

Tādējādi Komisija vēlas informēt dalībvalstis un ieinteresētās personas par to, ka visos lēmumos, kurus tā turpmāk pieņems un kuros tiks uzdots atgūt nelikumīgi piešķirtu

atbalstu, tā piemēros atsauces likmi, kas tiek izmantota subsīdijas ekvivalenta aprēķinam reģionālā atbalsta ietvaros, procentu likmi piemērojot gan parāda pamatsummai, gan procentiem. Saskaņā ar parasto tirgū pastāvošo praksi šis aprēķins ir jāveic katru gadu. Tāpat Komisija sagaida, ka dalībvalstis, izpildot lēmumus par atbalsta atgūšanu, piemēros salikto procentu likmi, ja vien tas nebūs pretrunā kādam Kopienu tiesību vispārīgajam principam."

Regula (EK) Nr. 794/2004

4 Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulas (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Regulu (EK) Nr. 659/1999 (OV L 140, 1. lpp.), 11. pantā — kura nosaukums ir "Procentu likmes piemērošanas metode" — ir noteikts:

"1. Piemērojamā procentu likme ir likme, kas piemērojama dienā, kad nelikumīgais atbalsts pirmo reizi nodots saņēmēja rīcībā.

2. Procentu likmi piemēro gan parāda pamatsummai, gan procentiem līdz atbalsta atmaksāšanas dienai. Procentiem, kas uzkrājas iepriekšējā gadā, piemēro procentus katrā turpmākā gadā.

3. Procentu likmi, kas minēta 1. punktā, piemēro visu laika posmu līdz atmaksāšanas dienai. Tomēr, ja no dienas, kad nelikumīgais atbalsts pirmo reizi nodots saņēmēja

rīcībā, līdz atbalsta atmaksāšanas dienai pagājuši vairāk nekā pieci gadi, procentu likmi pārrēķina ik pēc pieciem gadiem, par pamatu ņemot pārrēķināšanas laikā spēkā esošo likmi."

5 Saskaņā ar minētās regulas 13. panta piekto daļu tās 11. pantu piemēro attiecībā uz visiem atgūšanas lēmumiem, par kuriem paziņots pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas.

Prāvas priekšvēsture un apstrīdētais lēmums

6 Prāvas priekšvēsturi, kas aprakstīta pārsūdzētā sprieduma 1.–8. punktā, var rezumēt šādi.

7 1987. gada 31. augustā Orleānas [*Orléans*] pilsēta (Francija), *Département du Loiret* [Luarē departaments] (Francija) un sabiedrība *Scott SA* (turpmāk tekstā — "*Scott*") noslēdza vienošanos par zemes gabala pārdošanu šai sabiedrībai rūpnīcas būvniecībai. Tajā bija paredzēts, ka *Département du Loiret* un Orleānas pilsēta ieguldīs attiecīgās teritorijas labiekārtošanā summu līdz 80 miljoniem Francijas franku (FRF) (12,2 miljoni EUR).

8 1996. gada janvārī *Scott* akcijas pārpirka sabiedrība *Kimberly-Clark Corp*., kas paziņoja par rūpnīcas slēgšanu 1998. gada janvārī. Rūpnīcas aktīvus, proti, zemes gabalu un papīrfabriku, 1998. gada jūnijā pārpirka sabiedrība *Procter & Gamble*.

9 Pēc 1996. gada novembrī publicētā Francijas Revīzijas palātas ziņojuma saņemdama sūdzību par attiecīgo atbalstu, Komisija pēc informācijas apmaiņas ar Francijas iestādēm laika posmā no 1997. gada janvāra līdz 1998. gada aprīlim ar vēstuli, kas datēta ar 1998. gada 10. jūliju, informēja šīs iestādes par tās 1998. gada 20. maijā pieņemto lēmumu uzsākt EK līguma 93. panta 2. punktā paredzēto procedūru (jaunajā redakcijā — EKL 88. panta 2. punkts).

10 Apstrīdētais lēmums pārsūdzētajā spriedumā ir izklāstīts šādi:

"10 Apstrīdētā lēmuma grozītajā versijā bija paredzēts:

"*1. pants*

Valsts atbalsts kā izdevīgāka zemes gabala cena un maksas par notekūdeņu novadīšanu izdevīgāks tarifs, ko Francijas Republika ir piešķīrusi *Scott* summas 39,58 miljoni FRF apmērā (6,03 miljoni EUR), vai saskaņā ar aktualizēto vērtību 80,77 miljoni FRF (12,3 miljoni EUR) kā izdevīgāka zemes gabala cena [..] ir nesaderīgs ar kopējo tirgu.

2. pants

1. Francija veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu no tā saņēmēja attiecīgo atbalstu, kas paredzēts 1. pantā un jau ir ticis nelikumīgi nodots tā rīcībā.

2. Atgūšanai jānotiek nekavējoties saskaņā ar valsts tiesībās minētajām procedūrām, ja vien tās nodrošina tūlītēju un efektīvu šī lēmuma izpildi. Atgūstamajā atbalstā ietilpst procenti, sākot no dienas, kad atbalsts tika nodots saņēmēju rīcībā, līdz tā atgūšanas datumam. Procentus aprēķina, pamatojoties uz atsauces likmi, kas tiek izmantota subsīdijas ekvivalenta aprēķinam reģionālā atbalsta ietvaros."

11 Attiecībā uz procentu noteikšanu Komisija atzina (apstrīdētā lēmuma 239. apsvērums):

"Lai atjaunotu ekonomiskos apstākļus, kādos uzņēmumam būtu bijis jādarbojas tad, ja nesaderīgais atbalsts tam nebūtu piešķirts, Francijas iestādēm ir jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai atceltu no atbalsta izrietošās priekšrocības un atgūtu šo atbalstu no tā saņēmēja.

[..]."

12 Tādējādi atgūstamā atbalsta aktualizētajā vērtībā, kādu aprēķināja Komisija, proti, 80,77 miljoni FRF (skat. iepriekš 10. punktu), tiek ņemta vērā procentu likme, sākot no dienas, kad nelikumīgais atbalsts tika piešķirts, līdz apstrīdētā lēmuma pieņemšanas datumam. Šie procenti atbilst atsauces likmei, ko Komisija izmanto, lai noteiktu publisko subsīdiju atbalsta elementu Francijā, proti, "5,7 % kopš 2000. gada 1. janvāra" (apstrīdētā lēmuma 172. un 239. apsvērums)."

Tiesvedība pirmajā instancē un pārsūdzētais spriedums

11 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2000. gada 4. decembrī, *Département du Loiret* lūdza atcelt apstrīdēto lēmumu tiktāl, ciktāl tajā par nelikumīgu atzīts valsts atbalsts, kas piešķirts izdevīgākas zemes gabala cenas veidā, un uzdots atmaksāt 39,58 miljonus FRF (6,03 miljoni EUR) vai saskaņā ar aktualizēto vērtību — 80,77 miljonus FRF (12,3 miljoni EUR).

12 *Scott*, kurš arī cēla prasību Pirmās instances tiesā, lūdzot daļēji atcelt apstrīdēto lēmumu (lieta T-366/00 *Scott*/Komisija), iestājās šajā lietā *Département du Loiret* prasījumu atbalstam.

13 Komisija lūdza Pirmās instances tiesai noraidīt *Département du Loiret* celto prasību kā nepamatotu.

14 Pirmās instances tiesa pārsūdzētajā spriedumā nosprieda, ka apstrīdētajā lēmumā nav norādīts pietiekams pamatojums attiecībā uz procentu kapitalizāciju. Līdz ar to tā apmierināja otrā prasības pamata piekto daļu un atcēla minēto lēmumu tiktāl, ciktāl tas attiecas uz tā 1. pantā minēto atbalstu izdevīgākas zemes gabala cenas veidā, nepārbaudīdama citus prasības pamatojumam izvirzītos prasības pamatus un argumentus.

15 Attiecībā uz saliktās procentu likmes izmantošanu Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 36. punktā vispirms konstatēja, ka apstrīdētajā lēmumā nav precizēts, ka tiek izmantota saliktā procentu likme, un, tikai veicot aprēķinus attiecībā uz šajā lēmumā norādīto atbalsta sākotnējo vērtību un "aktualizēto vērtību", lasītājs var secināt, ka tika izmantota saliktā procentu likme. Nav arī norādīts pamatojums, kādēļ tika piemērota saliktā, nevis vienkāršā procentu likme.

16 Turpinot Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 43. punktā secināja, ka saliktās procentu likmes piemērošana šajā gadījumā bija pirmā Komisijas jaunās un nozīmīgās politikas izpausme, ko tā nebija nekādā veidā izskaidrojusi. Komisijai apstrīdētajā lēmumā, pirmkārt, bija jānorāda, ka tā ir nolēmusi kapitalizēt procentus, un, otrkārt, jāpamato sava pieeja.

17 Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 44. punktā norādīja, ka, ņemot vērā laika posmu, kas ir pagājis no attiecīgās teritorijas pārdošanas datuma līdz apstrīdētā lēmuma pieņemšanas datumam, proti, trīspadsmit gadi, salikto procentu piemērošana no finansiālā viedokļa ir būtiski ietekmējusi atgūstamā atbalsta summu, tādēļ Komisijai bija vēl jo lielāks pienākums pamatot apstrīdēto lēmumu.

18 Pārsūdzētā sprieduma 45. punktā Pirmās instances tiesa konstatēja, ka apstrīdētājā lēmumā ietvertais pamatojums ir nepietiekams arī attiecībā uz piemērotās procentu likmes apmēru.

19 Atbildot uz Komisijas argumentu, saskaņā ar kuru saliktās likmes izmantošana, lai aktualizētu subsīdijas sākotnējo vērtību, ir pamatota ar nepieciešamību atjaunot efektīvas konkurences apstākļus, atceļot saņēmēja izmantotās priekšrocības, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 49. punktā nosprieda, ka šāda pamatojuma priekšnoteikums ir tas, ka, no vienas puses, saņēmējs šajā datumā vēl izmanto priekšrocības un, no otras puses, apstrīdētā atbalsta veids ir līdzvērtīgs bezprocentu aizdevuma summai, kas atbilst sākotnējās subsīdijas vērtībai. Apstrīdētajā lēmumā nav ietverts nekāds paskaidrojums šajā jautājumā.

20 Šajā sakarā Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 50. punktā ir norādījusi, ka, ņemot vērā *Scott* 1987. gadā piešķirtā atbalsta veidu, proti, labiekārtota zemes gabala atsavināšanu par izdevīgāku cenu, nav acīmredzami, ka sākotnējās subsīdijas paredzamās vērtības aktualizācijas rezultātā, piemērojot salikto procentu likmi 5,7 % apmērā attiecīgajā laika posmā, tiks iegūta summa, kas atbilst priekšrocības vērtībai, kuru atbalsta saņēmējs kā nekustamā īpašuma īpašnieks saņēma 2000. gadā.

21 Saskaņā ar pārsūdzētā sprieduma 51. punktu nebija šaubu, ka zemes gabals un rūpnīca 1998. gadā tika pārdoti *Procter & Gamble*. Cena, par kuru informēja Francijas iestādes — Komisija neapstrīdēja to, ka šī pārdošana notika normālos tirgus apstākļos, un tā šo pārdošanu apstrīdētajā lēmumā izvērtēja, atzīdama, ka zemes gabals tika pārdots par šādu cenu, — bija zemāka ne tikai par Komisijas 1987. gadā noteikto vērtību, bet arī par *Scott* samaksāto summu.

22 Pārsūdzētā sprieduma 52. punktā Pirmās instances tiesa atzina, ka šādos apstākļos un tā kā apstrīdētajā lēmumā nav norādīts nekāds pamatojums attiecībā uz saikni starp iespējamām priekšrocībām, kas 2000. gadā bija *Scott*, un summu 80,77 miljonu FRF apmērā, Pirmās instances tiesai nav iespējams veikt tiesas pārbaudi par jautājumu, vai saliktās procentu likmes izmantošanas rezultātā tiek iegūta tāda aktualizētā vērtība, kas atbilst atceļamo priekšrocību vērtībai.

23 Visbeidzot, pārsūdzētā sprieduma 53. punktā Pirmās instances tiesa konstatēja, ka apstrīdētais lēmums ir acīmredzams nekonsekvents, jo tajā, nesniedzot attiecīgu paskaidrojumu, līdz apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdim ir piemērota saliktā procentu likme, bet no tā pieņemšanas brīža līdz atbalsta atmaksas brīdim — vienkāršā procentu likme. Ņemot vērā šī lēmuma 2. pantu, kurā paredzēts, ka atbalsta atgūšanai jānotiek saskaņā ar valsts tiesību aktiem, procentu likme, kas piemērojama laika posmā no apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīža līdz atbalsta atgūšanai, ir aprēķināma, pielietojot vienkāršo procentu likmi.

Tiesvedība Tiesā un lietas dalībnieku prasījumi

24 Ar prasības pieteikumu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2007. gada 20. jūnijā, Komisija iesniedza apelācijas sūdzību par pārsūdzēto spriedumu.

25 Komisija lūdz Tiesai atzīt šo apelācijas sūdzību par pamatotu un līdz ar to atcelt pārsūdzēto spriedumu pilnā apmērā. Turklāt, ņemot vērā tiesvedības stadiju, Komisija lūdz Tiesai pieņemt galīgo nolēmumu šajā lietā un atzīt, ka apstrīdētajā lēmumā ir ietverts pietiekams pamatojums attiecībā uz saliktās procentu likmes izmantošanu. Pakārtoti attiecībā uz visiem jautājumiem, saistībā ar kuriem Tiesa uzskatītu, ka lietu nav iespējams iztiesāt, Komisija lūdz nodot lietu atpakaļ Pirmās instances tiesai nolēmuma pieņemšanai.

26 Līdz ar to Komisija lūdz piespriest *Département du Loiret* segt pašam savus, kā arī atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus, kas radušies tiesvedībās Tiesā un Pirmās instances tiesā, un piespriest *Scott* segt savus tiesāšanās izdevumus tiesvedībās Tiesā un Pirmās instances tiesā.

27 *Département du Loiret* lūdz noraidīt apelācijas sūdzību pilnā apmērā un piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus šajā tiesvedībā.

28 *Scott* lūdz noraidīt Komisijas apelācijas sūdzību un piespriest tai atlīdzināt *Scott* izdevumus, kas tam radušies tā interešu aizstāvībā šajā tiesvedībā.

Par apelācijas sūdzību

29 Savas apelācijas sūdzības atbalstam Komisija ir izvirzījusi astoņus apelācijas sūdzības pamatus, kas attiecīgi ir pamatoti ar šādiem apsvērumiem:

— lēmums ir uzskatāms par pietiekami pamatotu, ja vienkāršs matemātisks aprēķins ļauj konstatēt, kāda aprēķina metode ir tikusi izmantota;

— ņemot vērā mērķi atjaunot iepriekš pastāvošo situāciju, saliktās procentu likmes izmantošana lēmuma pamatojumā katrā ziņā bija vismaz netieši norādīta;

— Pirmās instances tiesa ir prettiesiski izmainījusi pierādīšanas pienākumu: prasītājam bija jāpierāda izmaiņas Komisijas lēmumu pieņemšanas praksē un Komisijai nebija jāpierāda šādu izmaiņu neesamība;

— Komisijai nav tiesiska pienākuma pārbaudīt, vai lēmuma par atgūšanu pieņemšanas brīdī valsts atbalsta saņēmējs joprojām turpina gūt kādu priekšrocību;

— pārsūdzētais spriedums ir balstīts uz pieņēmumiem un nav pamatots ar pierādījumiem, un tajā ir pieļauta pierādīšanas pienākuma izmainīšana attiecībā uz rūpnīcas aktīvu pārdošanas cenu *Procter & Gamble*;

— pārdošanas, kas notikusi 11 gadus pēc atbalsta piešķiršanas, cenai nav nozīmes, nosakot atgūstamo atbalsta summu;

— saskaņā ar Komisijas pienākumu nodrošināt galīgo nolēmumu valsts atbalsta jomā izpildi gadījumā, ja galīgajā lēmumā nekas par to nav norādīts, jautājums par to, vai valsts atbalsta atgūšanai ir piemērojama vienkāršā vai saliktā procentu likme, ir Kopienu, nevis valsts tiesību jautājums, un

— jautājumu par piemērojamo procentu likmi var nodalīt no jautājuma par atbalsta pamatsummu: katrā ziņā nav juridiska pamata atcelt apstrīdēto lēmumu, izņemot daļu, kurā ir piemērota tāda procentu likme, kas ir augstāka par vienkāršo procentu likmi.

Par pirmo apelācijas sūdzības pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

30 Komisija apgalvo, ka lēmums ir uzskatāms par pietiekami pamatotu, ja vienkāršs matemātisks aprēķins ļauj konstatēt, kāda aprēķina metode ir tikusi izmantota (šajā gadījumā — saliktā procentu metode). Apstrīdētajā lēmumā esot ietverta visa vajadzīgā informācija un izmantotā formula ir visiem labi zināma. Līdz ar to Pirmās instances tiesa nevarēja pamatot apstrīdētā lēmuma atcelšanu ar pārsūdzētā sprieduma 36. punktā minēto faktu, saskaņā ar kuru, tikai veicot noteiktu matemātisku aprēķinu, lasītājs var secināt, ka ir tikusi izmantota saliktā procentu metode.

31 *Département du Loiret* uzskata, ka šis apelācijas sūdzības pamats ir neefektīvs, jo tajā kritizētais Pirmās instances tiesas secinājums nav Pirmās instances tiesas sniegtā pamatojuma sastāvdaļa, bet ir aprakstošs elements, ar kuru apstrīdētajā lēmumā ir aizstāta attiecīgu norāžu un izskaidrojumu neesamība saistībā ar izvēlēto atbalsta aktualizētās vērtības noteikšanas metodi. Pirmās instances tiesa esot atcēlusi šo lēmumu, jo tajā nebija norādīts nekāds pamatojums tam, kādēļ ir tikusi izmantota šī metode, kas tajā laikā Komisijas praksē bija bezprecedenta gadījums.

32 Arī *Scott* uzskata, ka runa ir tikai un vienīgi par faktiska rakstura apsvērumu, ar kuru Pirmās instances tiesa nav pamatojusi apstrīdētā lēmuma atcelšanu.

Tiesas vērtējums

33 Ir jāpiekrīt, ka pārsūdzētā sprieduma 36. punktā ietvertais Pirmās instances tiesas secinājums, saskaņā ar kuru Komisija apstrīdētajā lēmumā nav norādījusi, ka tā izmantos salikto procentu metodi, un ka lasītājs tikai veicot attiecīgu aprēķinu var secināt, ka ir izmantota saliktā procentu likme, ir vērtējuma, ko Pirmās instances tiesas veikusi, lai pārliecinātos, vai Komisija ir pietiekami pamatojusi savu lēmumu aktualizēt atbalsta vērtību, piemērojot salikto procentu likmi, sastāvdaļa.

34 Tomēr, lasot šo rindkopu tās attiecīgajā kontekstā un it īpaši kopā ar pārsūdzētā sprieduma 37.–43. punktu, ir redzams, ka šis secinājums ir tikai ievada apsvērums un tas nav pārsūdzētā sprieduma 54. punktā Pirmās instances tiesas izdarītā secinājuma par apstrīdētā lēmuma nepietiekamo pamatojumu pamats. Šis pēdējais minētais secinājums drīzāk ir balstīts uz pārsūdzētā sprieduma 36. punktā ietverto secinājumu par to, ka Komisijai bija jānorāda iemesli, kuru dēļ tā piemēroja salikto, nevis vienkāršo procentu likmi.

35 Līdz ar to pirmais izvirzītais apelācijas sūdzības pamats ir noraidāms kā neefektīvs.

Par otro apelācijas sūdzības pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

36 Vēlreiz pamatojoties uz pārsūdzētā sprieduma 36. punktu, Komisija apgalvo, ka saliktās procentu likmes izmantošana apstrīdētā lēmuma pamatojumā katrā ziņā bija vismaz netieši norādīta, ņemot vērā deklarēto mērķi novērst pastāvošās priekšrocības un atjaunot pirms atbalsta piešķiršanas pastāvošo stāvokli. Komisija uzskata, ka inflācija ir

mūsdienīgs ekonomikas elements un tā izpaužas ikgadējos procentiem piemērojamos procentos. Līdz ar to, ja vien netiek izmantota saliktā procentu likme, naudas līdzekļu pašreizējā vērtība netiek precīzi noteikta un priekšrocība netiek novērsta. Šo vērtējumu, pēc Komisijas domām, apstiprina Pirmās instances tiesas 1995. gada 8. jūnija spriedums lietā T-459/93 *Siemens*/Komisija (*Recueil*, II-1675. lpp., 96.–98. punkts).

37 *Département du Loiret*, pirmkārt, uzskata, ka izvēle par labu saliktās procentu likmes izmantošanai attiecīgajā laika posmā nevarēja būt netieši norādīta, ņemot vērā tajā laikā pastāvošos tiesību aktus, Komisijas pausto nostāju un pastāvošo praksi.

38 *Département du Loiret* tostarp norāda, ka, runājot par procentu aprēķināšanas metodi, Komisijas 1991. gada 4. marta vēstulē dalībvalstīm SG(91) D/4577 (paziņojums dalībvalstīm par atbalsta paziņošanas kārtību un procesuālajiem noteikumiem saistībā ar atbalstu, kas īstenots, pārkāpjot EK līguma [88.] panta 3. punkta prasības) *expressis verbis* ir norādīts, ka ir izmantojama tās valsts tiesību aktos paredzētā aprēķina metode, kurai adresēts negatīvais lēmums. Šīs vēstules 4. punkta 2. apakšpunkta nobeigumā Komisija esot norādījusi, ka atbalsta atgūšana ir "jāveic saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tai skaitā saskaņā ar valsts aizdevumiem piemērojamajiem noteikumiem par nokavējuma procentiem".

39 Šī vēstule — kura, kā Tiesa atzinusi 2002. gada 24. septembra spriedumā apvienotajās lietās C-74/00 P un C-75/00 P *Falck* un *Acciaierie di Bolzano*/Komisija (*Recueil*, I-7869. lpp., 164. un 165. punkts), ir izmantojama kā references dokuments, — atspoguļo Komisijas nostāju jautājumā par procentu aprēķināšanai piemērojamo tiesisko regulējumu līdz Regulas Nr. 794/2004 pieņemšanai. Ar 2003. gada paziņojumu tajā ir mainīta tikai aktualizācijas metode.

40 Attiecīgajā laika posmā vairāku dalībvalstu tiesību aktos bija paredzēts — un joprojām ir paredzēts —, ka attiecīgajā laikā pastāvošā cena ir nosakāma, izmantojot vienkāršo procentu likmi.

41 Otrkārt, kā izriet no Tiesas 1975. gada 26. novembra sprieduma lietā 73/74 *Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique* u.c./Komisija (*Recueil*, 1491. lpp.), apstrīdētais lēmums jebkurā gadījumā nedrīkstēja būt netieši pamatots, jo šis lēmums ir būtiski pārsniedzis iepriekš pieņemtajos lēmumos noteikto.

42 *Scott* norāda, ka šis pamats neattiecas uz Pirmās instances tiesas argumentiem, ko tā norādījusi apstrīdētā lēmuma atcelšanas pamatojumam, un ka tas nav saderīgs nedz ar likumdošanas priekšvēsturi, nedz ar Komisijas praksi attiecīgajā laika posmā.

Tiesas vērtējums

43 Vispirms ir jānorāda, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 35. punktā ir pareizi atsaukusies uz pastāvīgo judikatūru, saskaņā ar kuru EKL 253. pantā prasītais pamatojums ir jāpielāgo attiecīgā akta būtībai, un tam nepārprotami jāatspoguļo iestādes — akta autores — argumentācija, lai ļautu ieinteresētajām personām noskaidrot veiktā pasākuma pamatojumu un kompetentajai tiesai īstenot pārbaudi. Pamatojuma prasība ir jāizvērtē, ņemot vērā konkrētā gadījuma apstākļus, tostarp akta saturu, izvirzīto motīvu būtību un akta adresātu vai citu personu, kuras šis akts skar tieši

un individuāli, iespējamās intereses saņemt paskaidrojumus. Netiek prasīts, lai pamatojums precizētu visus atbilstošos faktiskos un tiesiskos apstākļus, jo jautājums, vai akta pamatojumā ir izpildītas EKL 253. panta prasības, ir jāizvērtē, ņemot vērā ne tikai šī panta formulējumu, bet arī tā kontekstu, kā arī visas tiesību normas, kas regulē attiecīgo jomu (skat. it īpaši Tiesas 1998. gada 2. aprīļa spriedumu lietā C-367/95 P Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, *Recueil*, I-1719. lpp., 63. punkts, kā arī 2008. gada 10. jūlija spriedumu lietā C-413/06 P *Bertelsmann* un *Sony Corporation of America*/*Impala*, Krājums, I-4951. lpp., 166. punkts).

44 Tāpat no judikatūras izriet, ka, lai arī Komisijas lēmumu, kas atbilst tās pastāvīgajai lēmumu pieņemšanas praksei, ir iespējams pamatot kopsavilkuma veidā, tostarp, paredzot atsauci uz šo praksi, gadījumā, ja lēmums būtiski pārsniedz iepriekš pieņemtajos lēmumos noteikto, Komisijai ir jāsniedz detalizēts pamatojums (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique* u.c./Komisija, 31. punkts, kā arī 2003. gada 30. septembra spriedumu lietā C-301/96 Vācija/Komisija, *Recueil*, I-9919. lpp., 88. un 92. punkts).

45 Kā savu secinājumu 38. punktā atzīmējis ģenerāladvokāts, šī prasība *a fortiori* ir piemērojama netieša pamatojuma gadījumā.

46 Ir vispārzināms, ka apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī nedz Kopienu tiesību aktos, nedz arī Tiesas vai Pirmās instances tiesas judikatūrā nebija precizēts, ka atgūstamajam atbalstam piemērojamie procenti ir aprēķināmi, izmantojot salikto procentu metodi. Tieši pretēji, kā pārsūdzētā sprieduma 40. punktā norādījusi Pirmās instances tiesa, savā 2003. gada paziņojumā Komisija ir *expressis verbis* atzinusi, ka ir radies jautājums par to, vai procentu likmei, ko piemēro, atgūstot nelikumīgi piešķirtu atbalstu, būtu jābūt vienkāršai vai saliktai, un nospriedusi, ka ir steidzami jāizskaidro nostāja šajā sakarā. Tādējādi tā informēja dalībvalstis un ieinteresētās personas par to, ka visos lēmumos, kurus tā turpmāk pieņems un kuros tiks uzdots atgūt nelikumīgi piešķirtu atbalstu, tā piemēros atsauces likmes, pamatojoties uz salikto procentu likmi.

47 Turklāt ir jānorāda, ka savā 2006. gada 11. septembra atbildē uz Pirmās instances tiesas 2006. gada 27. jūlija vēstuli Komisija ir atzinusi, ka tās galīgajos un negatīvajos lēmumos, kas tika pieņemti pirms apstrīdētā lēmuma, nebija paredzēts, ka ir jāpiemēro saliktā procentu metode.

48 Saskaņā ar pārsūdzētā sprieduma 42. punktā ietvertajiem Pirmās instances tiesas secinājumiem Komisija nevarēja norādīt nevienu lēmumu, kas pieņemts pirms apstrīdētā lēmuma un kurā būtu piemērota saliktā procentu likme. Tiesā, nesniedzot precīzākus apsvērumus, Komisija vienīgi norādīja, ka tā ir nosūtījusi Pirmās instances tiesai piemērus par valsts atbalsta gadījumiem, kuros tā ir piemērojusi salikto procentu likmi.

49 Līdz ar to Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 43. punktā ir pamatoti secinājusi, ka saliktās procentu likmes piemērošana šajā gadījumā bija pirmā reize, kad tika piemērota jauna un nozīmīga Komisijas politika, kas tai bija jāpamato.

50 No tā izriet, ka pretēji Komisijas norādītajam, kaut arī apstrīdētajā lēmumā ir precizēts, ka no atbalsta izrietošās priekšrocības ir jāatceļ, lai atjaunotu iepriekš pastāvošo stāvokli, nevar uzskatīt, ka apstrīdētajā lēmumā ir netieši norādīts uz saliktās procentu likmes izmantošanu.

51 Līdz ar to otrais apelācijas sūdzības pamats ir noraidāms kā nepamatots.

Par trešo apelācijas sūdzības pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

52 Pamatojoties uz pārsūdzētā sprieduma 42. punktu, Komisija norāda, ka šajā spriedumā ir nelikumīgi izmainīts valsts atbalsta procedūrās un tiesvedībā Pirmās instances tiesā pastāvošais pierādīšanas pienākums. *Département du Loiret* nav iesniedzis nekādus pierādījumus sava apgalvojuma, saskaņā ar kuru Komisija ir mainījusi savu līdzšinējo praksi, pamatojumam, un jebkurā gadījumā Komisija šo apgalvojumu ir atspēkojusi, tostarp savā 2006. gada 11. septembra atbildē uz Pirmās instances tiesas uzdoto jautājumu.

53 *Département du Loiret* uzskata, ka šis apelācijas sūdzības pamats ir kļūdains gan no faktiskā, gan juridiskā aspekta. Tā kā *Département du Loiret* Pirmās instances tiesā ir pietiekami detalizēti izklāstījis savu prasības pamatu, ar kuru tiek lūgts atcelt tiesību aktu pamatojuma neesamības dēļ attiecībā pret iepriekš pastāvošo praksi, Komisijai, kas pēc definīcijas vislabāk pārzina pati savu praksi, ir jāizlabo apgalvojumi, kurus tā uzskata par neprecīziem.

54 *Scott* arī norāda, ka *Département du Loiret* un *Scott* Pirmās instances tiesā ir detalizēti norādījuši, ka to veiktā izpēte liecina, ka Komisija pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas nekad nav izmantojusi salikto procentu metodi. Tādēļ mēģinājums šajā jautājumā atsaukties uz pierādīšanas pienākuma konversiju ir pilnīgi nepamatots.

Tiesas vērtējums

55 Vispirms ir jānorāda, ka jautājums par to, kāda ir bijusi Komisijas lēmumu pieņemšanas prakse pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, principā ir faktiska rakstura jautājums, ko Tiesa nevar izskatīt apelācijas tiesvedības ietvaros, jo tikai Pirmās instances tiesa ir kompetenta konstatēt un izvērtēt attiecīgos faktus, kā arī izvērtēt pierādījumus (šajā sakarā skat. 2005. gada 28. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, Krājums, I-5425. lpp., 177. un 180. punkts).

56 Tiesa tomēr var pārbaudīt, vai ir ievēroti pierādīšanas pienākuma un pierādījumu sniegšanas jomā piemērojamie procesuālie noteikumi (šajā sakarā skat. 1998. gada 17. decembra spriedumu lietā C-185/95 P *Baustahlgewebe*/Komisija, *Recueil*, I-8417. lpp., 24. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Bertelsmann* un *Sony Corporation of America*/*Impala*, 29. punkts).

57 Tomēr uzreiz ir jāatgādina, ka nepietiekams pamatojums, kas ir EKL 253. panta pārkāpums, ir atzīstams par būtisku procesuālo noteikumu pārkāpumu EKL 230. panta izpratnē, un tas ir prasības pamats, ko Kopienu tiesa var un kas tai ir jāizvirza pēc pašas ierosmes (1997. gada 20. februāra spriedums lietā C-166/95 P Komisija/*Daffix*, *Recueil*, I-983. lpp., 24. punkts, kā arī iepriekš minētais spriedums lietā *Bertelsmann* un *Sony Corporation of America*/*Impala*, 174. punkts).

58 Līdz ar to Pirmās instances tiesa, izvērtējot, vai apstrīdētais lēmums bija pietiekami pamatots attiecībā uz procentu aprēķināšanu, varēja izskatīt jautājumu par to, kāda bija

Komisijas lēmumu pieņemšanas prakse pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, uzdot šai iestādei attiecīgus jautājumus šajā sakarā un izdarīt vajadzīgos secinājumus no šīs atbildes.

59 Līdz ar to trešais apelācijas sūdzības pamats nav atbalstāms.

Par ceturto apelācijas sūdzības pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

60 Pamatojoties uz pārsūdzētā sprieduma 50. un 52. punktu, Komisija norāda, ka Pirmās instances tiesa ir kļūdaini secinājusi, ka Komisijai ir tiesisks pienākums pārbaudīt, vai atbalsta saņēmējs rīkojuma par atbalsta atgūšanu izdošanas brīdī turpina gūt priekšrocības no attiecīgā atbalsta. Komisija uzskata, ka šīs interpretācijas pamatā ir kļūda, kas saistīta ar tiesiskā regulējuma valsts atbalsta jomā pamatmērķi un priekšmetu, kurš patiesībā attiecas uz konkurenci starp dalībvalstīm, nevis uz konkurenci starp uzņēmumiem. Komisija tikai attiecīgā atbalsta piešķiršanas brīdī konstatē, vai ir izpildīti EKL 87. panta 1. punktā paredzētie nosacījumi. Tai nav nedz pienākuma, nedz arī tiesību rīkojuma par atbalsta atgūšanu izdošanas brīdī vēlreiz pārbaudīt, vai šie nosacījumi ir izpildīti.

61 *Département du Loiret* uzskata, ka šis apelācijas sūdzības pamats ir nepamatots, jo ar to pārsūdzētajam spriedumam tiek piešķirta tāda piemērošanas joma, kādas tam gluži vienkārši nav. Pirmās instances tiesa neesot paredzējusi ieviest jaunu atmaksas nosacījumu, proti, to, ka *Scott* negatīvā lēmuma pieņemšanas brīdī joprojām turpināja gūt kādu priekšrocību. Tā esot vienkārši norādījusi, ka šāds lēmums ļautu tai

pārliecināties, ka konkrētajā datumā noteiktais šīs priekšrocības apmērs ir pamatots ar norādīto argumentāciju un izvēlētajiem ekonomiskajiem rādītājiem.

62 *Scott* norāda, ka pārsūdzētajā spriedumā šajā jautājumā ir vienīgi pausta kritika par jebkāda pamatojuma neesamību saliktās procentu likmes izmantošanai apstrīdētajā lēmumā.

Tiesas vērtējums

63 Kā izriet no pārsūdzētā sprieduma 48.–52. punkta, Pirmās instances tiesa nav vēlējusies ieviest vispārīgu principu, saskaņā ar kuru, lai varētu izdot rīkojumu par valsts atbalsta atgūšanu, Komisijai ir jākonstatē, ka rīkojuma par atbalsta atgūšanu izdošanas brīdī atbalsta saņēmējs turpina gūt no šī atbalsta izrietošas priekšrocības. Pirmās instances tiesas apsvērumi par to, vai atbalsta saņēmējs attiecīgajā brīdī turpina gūt no attiecīgā atbalsta izrietošas priekšrocības, ir vērtējuma ar mērķi noskaidrot, vai saliktās procentu likmes izmantošana ir pamatojama ar nepieciešamību atcelt priekšrocības, no kurām atbalsta saņēmējs ir guvis labumu, sastāvdaļa.

64 Līdz ar to šis apelācijas sūdzības pamats ir nepamatots, jo tas ir balstīts uz kļūdainu pārsūdzētā sprieduma interpretāciju. Tas turklāt ir arī neefektīvs, jo pārsūdzētā sprieduma 43. punktā ietvertais Pirmās instances tiesas secinājums par to, ka Komisija nekādi nav paskaidrojusi, kādēļ tā pirmoreiz ir izmantojusi salikto procentu likmi, pats par sevi ir pietiekams, lai pamatotu pārsūdzētā sprieduma 54. punktā ietverto secinājumu par to, ka apstrīdētais lēmums nav pietiekami pamatots.

Par piekto apelācijas sūdzības pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

65 Pamatojoties uz pārsūdzētā sprieduma 51. punktu, Komisija norāda, ka attiecībā uz cenu, par kādu rūpnīcas aktīvi 1998. gadā tika pārdoti *Procter & Gamble*, šī sprieduma pamatā ir pieņēmumi, nevis pierādījumi. Atgādinot pierādīšanas pienākuma jomā gan Komisijā noritošajā procesā, gan Pirmās instances tiesā noritošajā tiesvedībā pastāvošos noteikumus, Komisija atzīmē, ka apstrīdētajā lēmumā bija norādīts, ka nav iesniegti nekādi pierādījumi par šādu pārdošanas cenu.

66 *Département du Loiret* norāda, ka šis apelācijas sūdzības pamats attiecas uz ļoti plašu sprieduma punktu, kurā ir ietverts tikai viens no daudziem apstākļiem, un tā mērķis ir apstrīdēt Pirmās instances tiesas veikto faktu novērtējumu. Tādējādi, pēc *Département du Loiret* domām, tas ir nepieņemams.

67 *Scott* norāda, ka šajā pārsūdzētā sprieduma punktā ir vienīgi aprakstīta tiesvedības Pirmās instances tiesā laikā pastāvošā faktiskā situācija, tādējādi Komisija nevar apstrīdēt tās būtību. Turklāt šo punktu ir iespējams atcelt, nekādi neietekmējot pārsūdzēto spriedumu.

Tiesas vērtējums

68 Piektais apelācijas sūdzības pamats attiecas uz pārsūdzētā sprieduma rindkopu, kurā Pirmās instances tiesa, izvērtēdama, vai saliktās procentu likmes izmantošanu ir iespējams pamatot ar nepieciešamību novērst atbalsta saņēmēja gūto priekšrocību, ir paudusi savas šaubas par apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī *Scott* gūtās priekšrocības apmēru.

69 Līdz ar to, tāpat kā ceturtais apelācijas sūdzības pamats, arī šis pamats ir neefektīvs, jo Pirmās instances tiesas pārsūdzētā sprieduma 43. punktā izdarītais secinājums par to, ka Komisija nekādi nav paskaidrojusi, kādēļ tā pirmoreiz ir piemērojusi salikto procentu likmi, pats par sevi ir pietiekams, lai pamatotu pārsūdzētā sprieduma 54. punktā izdarīto secinājumu, ka apstrīdētais lēmums nav pietiekami pamatots.

Par sesto apelācijas sūdzības pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

70 Atsaucoties uz pārsūdzētā sprieduma 51. un 52. punktu, Komisija norāda, ka pārsūdzētajā spriedumā ir kļūdaini norādīts, ka cenai, par kādu rūpnīcas aktīvi 1998. gadā, t.i., vienpadsmit gadus pēc atbalsta piešķiršanas, tika pārdoti *Procter & Gamble*, ir nozīme, nosakot atgūstamā valsts atbalsta summu.

71 Komisija norāda, ka nav nekādu šaubu par to, ka *Scott* ir saņēmis ievērojama apjoma valsts atbalstu un ka ir vairāki iemesli, kas var izskaidrot aktīvu vērtības samazināšanos. Nelikumīga un ar kopējo tirgu nesaderīga atbalsta vērtība ir nosakāma šī atbalsta piešķiršanas dienā, un mērķis atjaunot iepriekš pastāvošo stāvokli nozīmē saliktās procentu likmes izmantošanu neatkarīgi no tā, kā atbalsta saņēmējs ir izmantojis atbalstu šajā starpposmā.

72 *Département du Loiret* uzskata, ka šis apelācijas sūdzības pamats ir nepieņemams, jo tas ir vērsts pret Pirmās instances tiesas veikto faktu novērtējumu. Turklāt, tā kā pārsūdzētā sprieduma 50. un 51. punkts ietver ļoti plašu pamatojumu, iebildumi, ko iespējams pret tiem vērst, līdz ar to ir neefektīvi. *Scott* atsaucas uz tiem pašiem argumentiem, kas izvirzīti piektā apelācijas sūdzības pamata ietvaros.

Tiesas vērtējums

73 Tāpat kā piektais apelācijas sūdzības pamats sestais apelācijas sūdzības pamats attiecas uz pārsūdzētā sprieduma rindkopu, kurā Pirmās instances tiesa, izvērtēdama, vai saliktās procentu likmes izmantošana ir pamatojama ar nepieciešamību novērst atbalsta saņēmēja gūtās priekšrocības, ir paudusi savas šaubas par apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī *Scott* gūtās priekšrocības vērtību.

74 Līdz ar to arī šis apelācijas sūdzības pamats ir neefektīvs, jo Pirmās instances tiesas pārsūdzētā sprieduma 43. punktā izdarītais secinājums par to, ka Komisija nav nekādi paskaidrojusi, kādēļ tā pirmoreiz ir piemērojusi salikto procentu likmi, pats par sevi ir pietiekams, lai pamatotu pārsūdzētā sprieduma 54. punktā izdarīto secinājumu, ka apstrīdētais lēmums nav pietiekami pamatots.

Par septīto apelācijas sūdzības pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

75 Pamatojoties uz pārsūdzētā sprieduma 53. punktu, Komisija uzskata, ka pārsūdzētajā spriedumā ir kļūdaini secināts, ka gadījumā, ja galīgajā lēmumā valsts atbalsta jomā nekas šajā sakarā nav paredzēts, jautājums par to, vai atbalsta atgūšanai piemērojama vienkāršā vai saliktā procentu likme, ir izlemjams saskaņā ar "valsts tiesību aktos paredzētajām procedūrām".

76 Komisija uzskata, ka saliktās procentu likmes izmantošana ir materiāltiesisks, nevis procesuāls jautājums, tāpat kā attiecīgi piemērojamā procentu likme. Tā apgalvo, ka tas ir būtisks Kopienu tiesību jautājums, jo tā mērķis ir novērst saņemtās priekšrocības pilnā to apmērā un atjaunot iepriekš pastāvošo stāvokli, kas nozīmē, ka ir pareizi jānosaka naudas līdzekļu vērtība gadu laikā.

77 Turklāt gadījumā, ja saliktās procentu likmes izmantošana būtu tikai procesuāls jautājums, Regula Nr. 794/2004 pēc definīcijas būtu atzīstama par prettiesisku, jo tā attiektos uz jomām, kas saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 14. panta 3. punktu ietilpst dalībvalstu kompetencē.

78 *Département du Loiret* uzskata, ka šis apelācijas sūdzības pamats nevar tikt atbalstīts. Kaut arī ir taisnība, ka par nelikumīgu atzīta valsts atbalsta aktualizācijas metode ir materiāltiesisks jautājums, kas izskatāms saskaņā ar Kopienu tiesībām, tomēr nevar tikt izslēgts, ka gadījumā, ja galīgajā lēmumā nekas šajā sakarā nebija paredzēts, Kopienu tiesībās attiecīgajā laikā bija ietverta atsauce uz valsts tiesību piemērošanu.

79 *Scott* uzskata, ka, ņemot vērā pašreiz spēkā esošo tiesisko regulējumu, kā tas tostarp izriet no iepriekš minētā sprieduma lietā *Siemens*/Komisija 88. punkta un attiecīgajā laika posmā pastāvošās prakses, apstrīdēto lēmumu nav iespējams interpretēt tādējādi, ka ar to Francijas iestādēm tiek noteikts pienākums piemērot citus, nevis valsts tiesībās paredzētus noteikumus un laika posmā no šī lēmuma pieņemšanas līdz faktiskai atbalsta atgūšanai atgūstamā atbalsta summas aktualizācijai izmantot salikto procentu likmi.

Tiesas vērtējums

80 Apstrīdētā lēmuma 2. panta 2. punkta pirmajā un otrajā teikumā ir noteikts:

"[Attiecīgā atbalsta] atgūšanai jānotiek nekavējoties saskaņā ar valsts tiesībās minētajām procedūrām, ja vien tās nodrošina tūlītēju un efektīvu šī lēmuma izpildi. Atgūstamajā atbalstā ietilpst procenti, sākot no dienas, kad atbalsts tika nodots saņēmēju rīcībā, līdz tā atgūšanas datumam."

81 Šis formulējums ir interpretējams, ņemot vērā Kopienu tiesisko regulējumu un Komisijas praksi attiecībā uz atgūstamā atbalsta summas aktualizāciju, kuri bija spēkā apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī.

82 Kā konstatēts šī sprieduma 46. punktā, apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī nedz Kopienu tiesību aktos, nedz arī Tiesas vai Pirmās instances tiesas judikatūrā nebija precizēts, vai procenti, kas piemērojami atgūstamajam atbalstam, ir jāaprēķina, izmantojot vienkāršo vai salikto procentu likmi.

83 Kaut arī ir taisnība, ka nelikumīga atbalsta aktualizācijas metode ir materiāltiesisks, nevis procesuāls jautājums, tomēr ir jānorāda, kā to pamatoti atzīmējis *Département du Loiret*, ka Komisija savā 1991. gada 4. marta vēstulē dalībvalstīm SG(91) D/4577 ir norādījusi, ka galīgais lēmums, ar kuru tā konstatē atbalsta nesaderīgumu ar kopējo tirgu, "nozīmē nelikumīgi piešķirto atbalsta summu atgūšanu, kas veicama saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tai skaitā, valsts aizdevumiem piemērojamajiem noteikumiem par nokavējuma procentiem, ņemot vērā to, ka procenti parasti tiek aprēķināti, sākot no attiecīgā nelikumīgā atbalsta piešķiršanas brīža".

84 Šajā vēstulē procentu aprēķināšana līdz ar to ir saistīta ar atbalsta atgūšanas procesuālajiem noteikumiem un šajā sakarā tiek norādīts uz valsts tiesību aktu piemērošanu. Tikai ar Komisijas paziņojumu par atsevišķu valsts atbalsta politikas jomā pieņemto dokumentu novecojušo raksturu (OV 2004, C 115, 1. lpp.) Komisija informēja dalībvalstis un ieinteresētās personas par to, ka tā vairs neplāno piemērot šo vēstuli, kuru, tāpat kā citus dokumentus, uz kuriem attiecas šis paziņojums, tā uzskata par "dokumentu attiecībā uz procesuālajiem jautājumiem valsts atbalsta jomā".

85 Tā kā apstrīdētajā lēmumā nav *expressis verbis* paredzēts, ka atgūstamā atbalsta summa ir jāaktualizē, izmantojot salikto procentu likmi, un nav arī ticis apstrīdēts, ka Francijas tiesībās ir paredzēta vienkāršās procentu likmes piemērošana, Pirmās instances tiesa apstrīdētā lēmuma 2. panta 2. punktu līdz ar to ir pamatoti interpretējusi tādējādi, ka saskaņā ar šo tiesību normu procentu likme, kas piemērojama laika posmā no apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīža līdz atbalsta atgūšanai, ir aprēķināma, pielietojot vienkāršo procentu likmi, un atzinusi, ka apstrīdētais lēmums līdz ar to ir acīmredzami nekonsekvents.

86 Līdz ar to arī septītais apelācijas sūdzības pamats ir noraidāms.

Par astoto apelācijas sūdzības pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

87 Komisija apgalvo, ka pārsūdzētais spriedums ir nesamērīgs, jo ar to, pamatojoties uz secinājumiem, kas attiecas vienīgi uz saliktās procentu likmes izmantošanas pamatojumu, pilnā apmērā ir atcelts viss lēmums (tiktāl, ciktāl tas attiecas uz zemes gabalu un rūpnīcu). Tomēr jautājumu par procentu likmi bija iespējams un pat vajadzēja nodalīt no jautājuma par atbalsta pamatsummu, un jautājumu par saliktās procentu likmes izmantošanu bija iespējams un pat vajadzēja nodalīt no jautājuma par vienkāršās procentu likmes izmantošanu. Atbalsta sākotnējā summa, kas minēta apstrīdētajā lēmumā, un vienkāršās procentu likmes izmantošana pārsūdzētajā spriedumā nav tikušas apstrīdētas.

88 Astotais apelācijas sūdzības pamats nemaina strīda priekšmetu. Tiesas Statūtu 58. panta 1. punkta otrajā teikumā minētie apelācijas sūdzības pamati pēc definīcijas attiecas uz jautājumiem, kas var tikt pēkšņi izvirzīti vai atklāti Pirmās instances tiesas spriedumā. Šajā lietā ar pašu pārsūdzēto spriedumu ir pārkāptas Kopienu tiesības.

89 Sprieduma (kas šajā lietā ir nelabvēlīgs Komisijai) atstāšana spēkā, neņemot vērā tajā pieļauto kļūdu tiesību piemērošanā, nepastāvot atkārtotas izskatīšanas iespējām pārsūdzības kārtībā, būtu netaisnīgi un pretēji efektīvas tiesību aizsardzības tiesā prasībai. Šis secinājums ir pamatots ar Tiesas Reglamenta 113. panta 1. punktu, kurā ir

atgādināts pamatnoteikums par to, ka lūgums pilnībā vai daļēji atcelt Pirmās instances tiesas nolēmumu pēc definīcijas ir tāds jautājums, kuru ir iespējams izskatīt apelācijas tiesvedībā.

90 Turklāt astotais apelācijas sūdzības pamats nav saistīts ar tiesību akta atcelšanas iemesliem, kurus minējusi Pirmās instances tiesa, bet drīzāk ar to sekām. Komisija neuzskata, ka atbildētājam Pirmās instances tiesā prasītāja vai Pirmās instances tiesas labā būtu pašam jāpārbauda, kādas sekas var rasties pretējās puses uzvaras gadījumā. Tas liktu atbildētājam norādīt pakārtotus argumentus, kuru pamatā būtu pieņēmumi par to, ko Pirmās instances tiesa varētu vai nevarētu nospriest.

91 *Département du Loiret* un *Scott* uzskata, ka šis apelācijas sūdzības pamats ir nepieņemams, jo tas paplašina strīda priekšmetu un ir uzskatāms par jaunu prasījumu, jo Komisija nevienā brīdī nav lūgusi Pirmās instances tiesai atcelt apstrīdēto tiesību aktu tikai daļēji, lai arī aktualizācijas metode ir tikusi tieši kritizēta.

92 Turklāt vienkāršās un saliktās procentu likmes nodalīšana, kas Tiesai esot jāņem vērā šī apelācijas sūdzības pamata ietvaros, lai pārformulētu pārsūdzēto spriedumu, nozīmē būtiskas izmaiņas pašā apstrīdētajā lēmumā, lai arī Pirmās instances tiesai nav absolūtas jurisdikcijas valsts atbalsta jomā. Procentu aprēķināšanas metode esot aprēķina, kura rezultātā tiek noteikta galīgā atbalsta summa, neatņemama sastāvdaļa, un tās izvēles pamatojums ir tikpat svarīgs kā secinājums par atbalsta nelikumīgumu un tā apmēra noteikšana bez aktualizācijas. To galīgā neatdalāmība liedz veikt daļēju atcelšanu.

Tiesas vērtējums

— Par astotā apelācijas sūdzības pamata pieņemamību

93 Saskaņā ar Tiesas Statūtu 58. panta pirmo daļu apelācijas sūdzības Tiesai iesniedz tikai par tiesību jautājumiem un tās tostarp var būt pamatotas ar to, ka Pirmās instances tiesa ir pārkāpusi Kopienu tiesību aktus.

94 Turklāt Tiesas Reglamenta 113. panta 2. punktā ir paredzēts, ka apelācijā nedrīkst grozīt Pirmās instances tiesā izskatītā strīda priekšmetu.

95 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Tiesas kompetencē ir tikai novērtēt tiesisko risinājumu, kas sniegts attiecībā uz pirmajā instancē izvirzītajiem prasības pamatiem (1994. gada 1. jūnija spriedums lietā C-136/92 P Komisija/*Brazzelli Lualdi* u.c., *Recueil*, I-1981. lpp., 59. punkts, kā arī 2007. gada 1. februāra spriedumu lietā C-266/05 P *Sison*/Padome, Krājums, I-1233. lpp., 95. punkts).

96 Ar šo apelācijas sūdzības pamatu Komisija neapstrīd tiesisko risinājumu, ko Pirmās instances tiesa sniegusi attiecībā uz tajā izvirzīto prasības pamatu. Tā drīzāk kritizē secinājumus, ko Pirmās instances tiesa izdarījusi saistībā ar savu lēmumu apmierināt *Département du Loiret* izvirzītā otrā pamata piekto daļu, saskaņā ar kuru Komisija nav

pietiekami pamatojusi savu lēmumu par atbalsta vērtības aktualizēšanu, izmantojot salikto procentu metodi. Komisija uzskata, ka Pirmās instances tiesa kļūdaini un pretrunā samērīguma principam, pamatojoties tikai uz šo secinājumu, ir atcēlusi apstrīdēto lēmumu pilnā apmērā tiktāl, ciktāl tas attiecas uz atbalstu, kas piešķirts attiecīgā zemes gabala izdevīgākas cenas veidā.

97 Tādējādi, tā kā Tiesa ir kompetenta izvērtēt tiesisko risinājumu, kas sniegts attiecībā uz Pirmās instances tiesā izvirzītajiem prasības pamatiem, tai ir jābūt arī tiesībām izvērtēt tiesiskās konsekvences, kas atbilstoši Pirmās instances tiesas secinājumiem izriet no šī risinājuma un kas arī ir atzīstamas par tiesību jautājumu; pretējā gadījumā apelācijas tiesvedība lielā mērā zaudētu savu nozīmi.

98 Šajā kontekstā tāpat ir jānorāda, ka lietas dalībnieki Pirmās instances tiesā notiekošajā tiesvedībā ne vienmēr var iepriekš paredzēt konkrētās konsekvences, ko Pirmās instances tiesa attiecīgā gadījumā var ietvert savā spriedumā, ja tā ir konstatējusi, ka attiecīgais prasības pamats ir pamatots.

99 No iepriekš minētā izriet, ka apelācijas tiesvedībā izvirzītu pamatu, kurš vērsts pret tiesiskajām konsekvencēm, kas atbilstoši Pirmās instances tiesas secinājumiem izriet no attiecīgā tiesiskā risinājuma, ko tā sniegusi attiecībā uz tajā izskatīto prasības pamatu, nevar uzskatīt par tādu, ar kuru "[tiek grozīts] Pirmās instances tiesā izskatītā strīda priekšmets" Tiesas Reglamenta 113. panta 2. punkta izpratnē.

100 Turklāt pretēji *Département du Loiret* un *Scott* norādītajam astotais apelācijas sūdzības pamats nav atzīstams arī par jaunu prasījumu, kas atbilstoši Reglamenta 113. panta 1. punkta otrajam ievilkumam ir nepieņemams.

101 Kā savu secinājumu 93. punktā norādījis ģenerāladvokāts, ir jāatzīst, ka Pirmās instances tiesā izvirzītais Komisijas lūgums noraidīt *Département du Loiret* prasību ietver arī šaurāku lūgumu noraidīt attiecīgo prasību tikai daļēji.

102 Līdz ar to iebildums par nepieņemamību, ko *Département du Loiret* un *Scott* izvirzījuši attiecībā uz astoto apelācijas sūdzības pamatu, ir noraidāms.

— Par astotā apelācijas sūdzības pamata pamatotību

103 Saskaņā ar EKL 231. panta pirmo daļu un 224. panta sesto daļu gadījumā, ja prasība ir pamatota, Pirmās instances tiesa pasludina apstrīdēto tiesību aktu par spēkā neesošu.

104 Šajā sakarā, pirmkārt, ir jānorāda — tas vien, ka Pirmās instances tiesa ir atzinusi par pamatotu kādu prasības pamatu, ko prasītājs izvirzījis savas prasības atcelt tiesību aktu atbalstam, neļauj tai uzreiz atcelt apstrīdēto tiesību aktu pilnā apmērā. Aktu pilnā apmērā nevar atcelt, ja ir acīmredzams, ka attiecīgais prasības pamats, kas attiecas vienīgi uz kādu konkrētu apstrīdētā tiesību akta aspektu, ir tāds, kas var būt par pamatu tikai daļējai atcelšanai.

105 Otrkārt, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Kopienu tiesību aktu var daļēji atcelt tikai tad, ja noteikumus, kuru atcelšana tiek prasīta, ir iespējams nodalīt no pārējās akta daļas (2005. gada 24. maija spriedums lietā C-244/03 Francija/Parlaments un Padome, Krājums, I-4021. lpp., 12. punkts un tajā minētā judikatūra).

106 Šī prasība attiecībā uz nodalīšanu nav izpildīta, ja tiesību akta daļējas atcelšanas rezultātā tiek grozīta šī akta būtība (iepriekš minētais spriedums lietā Francija/Parlaments un Padome, 13. punkts).

107 Šajā gadījumā ir acīmredzams, ka jautājums par to, vai atbalsta sākotnējā summa ir aktualizējama, izmantojot vienkāršo procentu likmi vai arī salikto procentu likmi, neietekmē apstrīdētajā lēmumā ietverto secinājumu par to, ka atbalsts ir nesaderīgs ar kopējo tirgu un ir atgūstams.

108 Šajā sakarā tostarp ir jākonstatē, ka arī apstrīdētā lēmuma rezolutīvajā daļā šī lēmuma 1. punktā ir nodalīta attiecīgā atbalsta sākotnējā summa un aktualizētā summa. Nedz

apstrīdētajā lēmumā, nedz pārsūdzētajā spriedumā nav ietverts neviens arguments, kas neļautu uzskatīt, ka ar procentu aprēķināšanu saistītais jautājums ir atdalāms no jautājuma par atbalsta sākotnējo summu.

109 Savukārt — un pretēji Komisijas norādītajam — Pirmās instances tiesai nevar pārmest, ka tā nav nodalījusi jautājumu par saliktās un vienkāršās procentu likmes izmantošanu. Pirmkārt, Pirmās instances tiesa nevarēja aizstāt atbalsta sākotnējās summas aktualizēšanu, izmantojot salikto procentu likmi, ar vienkāršās procentu likmes izmantošanu, tādējādi neizmainot apstrīdētā lēmuma būtību. Otrkārt, ir jānorāda, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 45.–47. punktā ir konstatējusi, ka apstrīdētajā lēmumā nav ietverts pietiekams pamatojums arī saistībā ar procentu likmes 5,7 % apmērā izmantošanu trīspadsmit gadu laika posmā.

110 No iepriekš minētā izriet, ka astotais apelācijas sūdzības pamats ir apmierināms tiktāl, ciktāl ar to Pirmās instances tiesai tiek pārmests, ka tā nav nodalījusi jautājumu par procentu aprēķināšanu no jautājuma par pamatsummu un ir pilnībā atcēlusi apstrīdēto lēmumu tiktāl, ciktāl tas attiecas uz zemes gabalu un rūpnīcu, pamatojoties uz tādiem secinājumiem, kas attiecas vienīgi uz atbalsta sākotnējās summas aktualizācijas pamatojumu.

Par lietas nodošanu atpakaļ Pirmās instances tiesai

111 Atbilstoši Tiesas Statūtu 61. panta pirmajai daļai gadījumā, ja apelācijas sūdzība ir pamatota, Tiesa atceļ Pirmās instances nolēmumu. Tādā gadījumā Tiesa var pati taisīt galīgo spriedumu lietā, ja to ļauj tiesvedības stadija, vai nodot lietu atpakaļ sprieduma taisīšanai Pirmās instances tiesai.

112 Tā kā Pirmās instances tiesa ir izskatījusi vienīgi *Département du Loiret* savas prasības atbalstam izvirzītā otrā prasības pamata piekto daļu, Tiesa uzskata, ka pašreizējais strīds šajā tiesvedības stadijā nav izlemjams. Tādēļ lieta ir jānodod atpakaļ Pirmās instances tiesai.

113 Tā kā lieta ir jānodod atpakaļ Pirmās instances tiesai, lēmuma par tiesāšanās izdevumiem, kas radušies šajā apelācijas tiesvedībā, pieņemšana ir jāatliek.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) atcelt Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2007. gada 29. marta spriedumu lietā T-369/00 *Département du Loiret*/Komisija;

2) nodot lietu atpakaļ Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesai;

3) lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu atlikt.

[Paraksti]